

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Appologetica declaratio Wymphelingij in libellum suum de
integritate**

Wimpfeling, Jakob

[Straßburg], [ca. 1505]

VD16 W 3342

Thomas Volphius Iunior Decretorum Doctor Iacobo wympheling o
Theologo.S.D.

[urn:nbn:de:bsz:31-373557](#)

Thom as Volphius Iunior Decretorum
Doctor Iacobo wypmeling o Theologo .S.D.

Mirari satis non possum wypmelinge amicissime . quoſ
rundam monachorū audaciā qui te velut h̄ereticū cri-
minari contendunt : q̄ in tuo de integritate Libello ; que-
dam in medium adducis : quibus coniſcere suspicaribꝫ li-
cet diuī Augustinum : nec cuculla induitū ; nec p̄fessione
ſuiffe monachū . qd ē : cur id genus hoīm tātope debachet
ſianiar ; ſequat ; excādescat ; minas i culcet celū clamet & ma-
tria . qd obſecro hēc faciūt ad fidei n̄e religiōisq; xpianę tu-
tamē ; nec ideo sanctiores etate n̄aſunt monachi ; q̄ augu-
ſtin⁹ monachus fuerit ; nec rursus deteriores ; ſi nō fuerit .
Si emmōachi pp̄t augustinū ſūt honorabiles , nos q̄ ſecu-
lares ſacerdotes vocamur merito hōratiōes ſumus pp̄t
xp̄m & petrū . Ad augustinū redeo ; cuius libri ab eruditis
nō laudant nec ideo expetunt q̄ fuerit uſl nō fuerit mona-
chus . ver̄ ob id unū pbant : q̄ eis mltiugis doctrīa inest
q̄ variar̄ reḡ eruditioe resp̄lēdēt : q̄ ſuīma eloquētia , ſum-
mo dicēdī nitore ſplēdēſtūt Platonē nō cōmēdat q̄ athe-
niēlis fuerit ; ſed q̄ publicū ſapiētię munus illuxerit ; ſic &
ip̄m augusti . aut aliū quēpiā ex cohorte ſanctior̄ hoīm
i pa cuculla autvile palliū nō cōmēdat ; nec venerabilē red-
dit ; ſed boni mo res ; vita caſta & itegra ; vita ſine crimine
ſine ſorde ſine macula . cur igīt in te virgoptimū ob hec le-
uia dētes acuūt minaces illos & truculētos ; Eſto ; vocēt te
in ius ; tentēt romē iniuriar̄ actionē ; Pontifex maxius &
romani iudices cā cognita in riſum ſoluēnt ; qñ intelligēt
ita apd nos ociosos eſſe mōachos ut uſl ſola augu. cuculla
poſſit illos ad mille lites & mille certamīa puocare . Vale
ant q̄ de te male ſentiūt ; valeāt q̄ de cuculla auguſtini ma-
gis q̄ de ip̄o auguſtino ſunt ſolliciti ; Credē mihi nemo te
unquā impune leſerit ; Habes tot amicos , tot egregios di-
ſcipulos & eruditioe & etate & diuitijs florentes , q̄ te ne-

zA

S.D.
ne, quo
et et c
llo; que
caricq li
fessione
ebachet
eretima
stian tu
caugu
fuerit,
sq secu
us pp
ruditis
mona
ia inest
a, sum
athe
sic &
hoim
dered
mine
ecle
erte
us &
liget
cula
Vale
ma
o te
os di
ne

dum visuū & in humanis nūc īnocētissime agentē sed &
vita defunctū, scriptis suis luculētissimis si opus fuerit de
fendēt tutabūturq. Tu felix esto; virulētorū morsus nō
te cōturbēt; sed fac qđfacis; deū dilige; Argētinæ cursim
ex eđibus nostris Pridie kaleñ, Augusti Anno; M.D. V.

Apologetica declaratio wym phelingij in libellū suū:
de Integritate; An. S. Augustinus fuerit monachus

Andidissimā purissimāq;

dei matrem in originali macula conceptā opī
nātes/ sustinet & fouet ecclesia/ nec eos q̄ con
trariūn pie sentiunt in hunc usq̄ diem damna
uit; adeo sacrosanctę sedi apostolicę utraq̄ opī

nio tolerabilis vīsa est/ Et qui in maximā ecclesiastici sta
tus perniciem fallacissime scripsérūt; atq̄ heu impressum
īri curauerūt/ decimas ab eis qui prēlatis dare astringun
tur/ passim ut lubet; in pios usus prestari cōuertiq̄ posse;
nōsc̄ nescire; deus ne an cacademō decem precepta sanx
erit; scortumq̄ centū sese monachis sacrilege substernens
longe minus peccare/ quam si vni soli coniugato pareat;
Hī inquā impune absq̄ odio & infamia triumphant; Ego
vero cum nuper ingeniosum & nobilem adolescentem/
ad castitatē & sacre pagine studium incitaturus/ necq̄ con
tra fidem/ necq̄ contra bonos mores; sed pro cristiane reli
gionis amplificatiōe sincerissime scripsissim Augustinū
illustrem episcopum non monachū (precipue non men
dicantem) fuisse; nonnullis venerandis fratribus hume
rus aiunctura cecidit qui ut audio circumstrepunt/ con
ueniunt/ murmurant/ chartas reuoluunt; arma querunt
minis terrent/ probris afficiunt/ Contra quos graue est mi
hi & soli p̄serūm seni ac multis infirmitatibus obruto ini
re certamen/ O si daretur Augustino patrono meo redi

A ij